

Sygn. akt I C 115/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marek Jasiński

Protokolant: Michał Czerwiński

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2018 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. P.-S. – (...)M. M.

przeciwko K. M.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 115/18

UZASADNIENIE

Powód M. M. domagał się zasądzenia od pozwanej K. M. kwoty 4.519,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, iż trakcie trwania małżeństwa i wspólności majątkowej małżeńskiej strony zawarły dwie umowy kredytowe. Następnie wyrokiem z dnia 24 czerwca 2011 roku pomiędzy powodem i pozwaną wprowadzona została rozdzielnosc majątkowa, zaś wyrokiem z dnia 27 listopada 2013 roku orzeczono rozwiązanie małżeństwa stron poprzez rozwód. Wraz z podziałem majątku wspólnego i przejściem na własność powoda nieruchomości stanowiącej majątek wspólny, pozwana utraciła tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego. Powód wskazał, że pozwana nie opuściła rzeczzonego lokalu, w związku z czym M. M. obciążył K. M. odszkodowaniem za bezumowne korzystanie z lokalu w wysokości po 1.800 zł miesięcznie oraz zwrotem kosztów czynszów opłaconych do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w G. z tytułu eksploatacji w/w lokalu.

Roszczenie powoda obejmowało łącznie kwotę 4.519,70 zł, na którą składały się: kwota 1.905,35 zł wraz z odsetkami od dnia 5.11.2013r. stanowiąca wysokość jednej raty kredytowej zapłaconej w dniu 4.11.2013r., kwota 1.800 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 23.4.2015r. stanowiąca jednomiesięczne odszkodowanie za bezumowne korzystanie z lokalu w marcu 2014 roku oraz kwota 814,35 zł wraz z odsetkami od dnia 1.4.2014r. stanowiąca wysokość czynszu opłaconego z tytułu przedmiotowego lokalu na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej.

W odpowiedzi na pozew K. M. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że zgodnie z umową o podział majątku zawarta w dniu 27 listopada 2013 roku przed notariuszem, powód przejął spłatę zadłużenia wynikającego z zawartych umów kredytowych, w zamian za ustanowienie na jego rzecz własności lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ul. (...). Ponadto zobowiązała się do opuszczenia rzeczzonego lokalu mieszkalnego w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania od powoda kwoty 140.000 zł, wynikającej z podziału majątku wspólnego.

Pismem z dnia 17 stycznia 2018 roku (...)A. S., wyznaczona w postępowaniu wobec upadłego M. M., oświadczyła o wstąpieniu do sprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 sierpnia 2007 roku pomiędzy (...) Bank S.A. w W. a M. M. i K. M. zawarte zostały: umowa nr (...) o kredyt hipoteczny oraz umowa nr (...) o hipoteczny kredyt konsolidacyjny.

/bezsporne: nadto: umowa nr (...) (k.11-19); umowa nr (...) (k.20-27)/

Wyrokiem z dnia 17 maja 2012 roku Sąd Rejonowy w Gdyni, Wydział III Rodzinny i Nieletnich, ustanowił rozdzielną majątkową małżeńską pomiędzy stronami wynikającą z zawarcia związku małżeńskiego w dniu 6 kwietnia 2002 roku w (...) w G. – akt małżeństwa numer 394/2002 z dniem 24 czerwca 2011 roku.

/bezsporne: nadto dowód: kopia wyroku (k. 10)/

W toku rozprawy rozwodowej toczącej się przed Sądem Okręgowym w Gdańsku w dniu 27 listopada 2013 roku, strony zawarły w formie aktu notarialnego umowę o podział majątku wspólnego oraz umowę o przejęcie długu. Zgodnie z §5 wskazanej umowy strony dokonały podziału majątku wspólnego obejmującego lokal mieszkalny położony w G. przy ul. (...), wskazując, że wyłącznym jego właścicielem będzie powód M. M.. W §6 umowy strony określiły wartość nieruchomości na kwotę 280.000 zł i oświadczyły, że powód z dniem zawarcia umowy przejmuje całość długu w stosunku do (...) Bank S.A., wynikającego z umów: kredytu hipotecznego nr (...) oraz kredytu konsolidacyjnego nr (...), albowiem od dnia 24 czerwca 2011 roku strony były odpowiedzialne solidarnie za spłatę należności wynikającej z powyższych umów kredytu i zwalnia z dniem zawarcia niniejszej umowy pozwaną z długów, na co wyraziła zgodę. Z tytułu podziału majątku wspólnego powód miał dokonać na rzecz pozwanej spłaty gotówkowej w wysokości 140.000 zł.

/dowód: kopia odpisu umowy o podział majątku wspólnego oraz umowa o przejęcie długu sporządzona w formie aktu notarialnego przed notariuszem J. S. pod rep. (...) (k.28-32)/

Na rozprawie w dniu 27 listopada 2013 roku w sprawie o sygn. akt II C 436/11 przed Sądem Okręgowym w Gdańsku pozwana zobowiązała się do dobrowolnego opuszczenia lokalu mieszkalnego w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania kwoty 140.000 zł od powoda, który zobowiązał się do jej zapłaty na podstawie umowy notarialnej.

Powód dokonał przelewu kwoty 25.000 zł na rachunek bankowy pozwanej tytułem spłaty należności wynikających z ugody zawartej w formie aktu notarialnego rep. A nr (...)

/dowody: uzasadnienie Sądu Rejonowego w Gdyni w sprawie o sygn. akt I C 986/12 (k.99-109); uzasadnienie Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. akt XV C 638/15 (k.203-215)/

Powód pismem z dnia 5 stycznia 2015 roku wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 118.346,63 zł wraz z należnymi odsetkami

/dowód: pismo z dnia 5.1.2015r. (k.52-53)/

Postanowieniem z dnia 6 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy ogłosił upadłość M. M..

/dowód: postanowienie z dnia 6.7.2017r. (k.229)/

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zaoferowanych przez strony dowodów w postaci kopii wymienionych wyżej dokumentów oraz wyroków Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. akt XV C 638/15 oraz Sądu Rejonowego w

Gdyni o sygn. akt I C 986/12. Wiarygodność tych dowodów nie była w toku procesu kwestionowana przez strony, nie budziła również wątpliwości Sądu.

Spornym pomiędzy stronami był fakt bezumownego korzystania przez pozwaną z lokalu mieszkalnego należącego do powoda M. M..

Powództwo podlegało oddaleniu przede wszystkim z uwagi na nieudowodnienie wysokości dochodzonego roszczenia.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaznaczyć też trzeba, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego (po zmianach wprowadzonych ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. nr 43, poz. 189), rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. Jest to wyrazem zasady, iż to strony powinny być zainteresowane wynikiem postępowania oraz że to one dysponują przedmiotem postępowania m. in. poprzez powoływanie i przedstawianie Sądowi wybranych przez siebie dowodów.

Zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia Sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (orzeczenie SN z 28 kwietnia 1975 r., sygn. akt III CRN 26/75).

Odnosząc powyższą argumentację do okoliczności niniejszej sprawy wskazać należy, że to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia dochodzonego roszczenia tak co do zasady, jak i co do wysokości. Obowiązki temu powód nie podolał. W szczególności nie przedstawił on żadnych wiarygodnych dowodów, z których wynikałoby, że pozwana korzysta ze spornego lokalu bezprawnie.

Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego, pozwana na rozprawie w dniu 27 listopada 2013 roku, zobowiązała się do dobrowolnego opuszczenia lokalu mieszkalnego w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania kwoty 140.000 zł od powoda, który zobowiązał się do jej zapłaty. Powyższe wynikało z podpisanej w tym samym dniu umowy o podział majątku wspólnego oraz umowy o przejęcie długu w formie aktu notarialnego, w którym powód przejął dług w stosunku do (...) Bank S.A. i zwolnił od ich ponoszenia pozwaną, co zostało potwierdzone przez Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 20 października 2015 roku, którym oddalił roszczenie M. M. o pozbawienie aktu notarialnego wykonalności.

Zdaniem Sądu do czasu uregulowania przez powoda na rzecz pozwanej roszczenia całości kwoty 140.000 zł mogła ona zgodnie z umową stron zamieszkiwać sporny lokal. Dlatego też powodowi nie przysługuje względem pozwanej roszczenie z tytułu bezumownego korzystania przez pozwaną z lokalu mieszkalnego. Na marginesie należy również zaznaczyć, iż bez znaczenia pozostaje fakt, iż to powód jest właścicielem spornego lokalu mieszkalnego. Zgodnie z art. 28¹ k.r.i.o. jeżeli prawo do mieszkania przysługuje jednemu małżonkowi, drugi małżonek jest uprawniony do korzystania z tego mieszkania w celu zaspokojenia potrzeb rodziny. Nie ulega wątpliwości, iż powódka zamieszkiwała sporny lokal wraz z małoletnim synem M. M., co wskazuje na fakt, w którym służył on zaspokajaniu potrzeb rodziny. Ponadto zgodnie z art. 45 § 1 zd. 3 k.r.i.o., który stanowi, iż żaden z małżonków nie może żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności, co również nie zostało przez stronę powodową wykazane. Strony zarówno w umowie, jak również w

trakcie sprawy rozwodowej nie uregulowały zasad uiszczania opłat czynszowych za korzystanie przez pozwaną z przedmiotowego lokalu, w związku z czym bark jest podstaw do obciążenia jej tymi kosztami, albowiem wydatki poniesione z tytułu opłat za mieszkanie nie stanowiły bezpodstawnego wzbogacenia.

Jak wynika z zawartej pomiędzy stronami umowy o podział majątku wspólnego, pozwana uprawniona była do korzystania ze spornego lokalu do czasu spłaty przez powoda na rzecz pozwanej należności z tytułu podziału majątku wspólnego. Powód nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów na to, że spłata taka nastąpiła.

Co więcej, powód nie przedstawił również żadnych dowodów na wysokość dochodzonego roszczenia, tj. odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu. Zgodnie z przepisem art. 18 ust. 1 ustawy z 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego, osoby zajmujące lokal bez tytułu prawnego są obowiązane do dnia opróżnienia lokalu co miesiąc uiszczać odszkodowanie. Stosownie natomiast do przepisu ust. 2 tego artykułu, odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, odpowiada wysokości czynszu, jaki właściciel mógłby otrzymać z tytułu najmu lokalu. Jeżeli odszkodowanie nie pokrywa poniesionych strat, właściciel może żądać od osoby, o której mowa w ust. 1, odszkodowania uzupełniającego. Wobec zaprzeczenia tym okolicznościom przez pozwaną, powód miał, stosownie do przepisów art. 6 k.c. i 232 zd. 1 k.p.c., obowiązek przedstawić Sądowi dowody zarówno na okoliczność wysokości możliwego do uzyskania czynszu najmu spornego lokalu, jak i wysokości opłat jakie poniósł na rzecz spółdzielni mieszkaniowej. Powód tymczasem żądanie swoje oparł wyłącznie na swoich twierdzeniach, nie popierając ich żadnymi dowodami. Należy również wskazać, że po wstąpieniu do postępowania, Syndyk masy upadłości powoda zobowiązany został do złożenia pisma przygotowawczego, w którym wskaże wszystkie okoliczności faktyczne i twierdzenia, a także dowody na ich poparcie. Do momentu zamknięcia rozprawy, żadne nowe wnioski dowodowe na powyższe okoliczności nie zostały złożone.

Reasumując, powództwo w zakresie odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu mieszkalnego jako nieudowodnione tak co do zasady, jak i co do wysokości, podlegało oddaleniu.

W ocenie Sądu, bezzasadne było również powództwo o zapłatę raty kredytu hipotecznego. Wynika to z wykładni oświadczeń woli stron umowy o podział majątku wspólnego. Z postanowień § 6 umowy jednoznacznie wynika bowiem, że powód przejął na siebie odpowiedzialność za całość długu w stosunku do banku z tytułu zawartych obu umów kredytu, na co pozwana wyraziła zgodę. W tym zakresie, postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie w żaden sposób nie uzasadnia przyjęcia odmiennej wykładni oświadczeń woli stron, niż ta uczyniona przez Sąd Rejonowy w Gdyni w sprawie I C 986/12 i przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie XV C 638/15.

Skoro umowa z 27 listopada 2013 r. miała całościowo uregulować wszelkie stosunki majątkowe stron, które zrzekły się w stosunku do siebie wszelkich roszczeń związanych z podziałem majątku, to dokonanie w niniejszym postępowaniu ustaleń odmiennych, było bezzasadne.

Mając zatem na uwadze całokształt okoliczności sprawy, Sąd oddalił powództwo w całości.

Sygn. akt I C 115/18

ZARZĄDZENIE

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)